

Kohus Tartu Maakohus

Määruse tegemise aeg ja koht 28.oktoobril 2008a. Tartu kohtumajas

Kriminaalasja number 1-08-11685

Kohtunik Ülle Raag

Kohtuistungi sekretär Margit Veike

Prokurör Lõuna Ringkonnaprokuratuuri prokuröri abi Katrin

Lindpere

Kriminaalasi Süüdimõistetu Aivo Tamm tingimisi enne tähtaja

lõppemist vangistusest vabastamise otsustamine

Aivo Tamm, ik 37408302756, asukoht: Tartu Vangla,

elukoht vabanemisel xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

Süüdimõistetu Maakond.

Kaitsja: vandeadvokaat Rene Varul.

RESOLUTSIOON

Juhindudes KrMS § 426 lg 1, § 432 lg. 3, KarS § 76 lg.2, maakohus m ä ä r a s :

Vabastada Aivo Tamm temale Jõgeva Maakohtu 17. oktoobri 2005.a. otsusega mõistetud karistuse 4 aastat 4 kuud 28 päeva vangistust kandmisest tingimisi enne tähtaega elektroonilise järelevalve alla.

KarS § 76 lg.4 alusel määrata katseaeg ärakandmata karistusaja ulatuses, s.o. kuni 07.12.2010.

Määrata elektroonilise järelevalve tähtaeg 3 kuud.

Kohustada Aivo Tamm*e katseajal järgima KarS § 75 lg.1 sätestatud kontrollnõudeid:

2.ilmuda kriminaalhooldaja määratud ajavahemike järel kriminaalhooldusosakonda registreerimisele

3.alluda kriminaalhooldaja kontrollile oma elukohas ning esitada talle andmeid oma kohustuste täitmise ja elatusvahendite kohta

4.saada kriminaalhooldusametnikult eelnev luba elukohast lahkumiseks kauemaks kui viieteistkümneks päevaks

5.saada kriminaalhooldusametnikult eelnev luba elu-, töö- või õppimiskoha

vahetamiseks.

KarS § 75 lg.2 p.2,4,7 alusel määrata Aivo Tamm*ele katseajaks järgmised kohustused:

1.mitte tarvitada alkoholi

2. asuda tööle 14 päeva jooksul alates vabanemisest

Määrata Aivo Tamm kriminaalhoolduse teostamiseks Tartu Vangla kriminaalhooldusosakonna juhataja poolt määratava kriminaalhooldaja järelevalve alla.

Määrus Aivo Tamm*e suhtes kriminaalhoolduse teostamiseks saata täitmiseks kriminaalhooldusosakonnale.

KarS § 78 lg.2 alusel hakata Aivo Tamm*e katseaega arvestama alates käesoleva kohtumääruse jõustumisest.

Vabastada süüdimõistetu Aivo Tamm karistuse kandmiselt peale käesoleva kohtumääruse jõustumist.

Edasikaebamise kord

Käesoleva kohtumääruse peale on õigus esitada Tartu Maakohtule kirjalik määruskaebus 10 päeva jooksul, alates päevast, mil isik sai vaidlustatavast kohtumäärusest teada või pidi teada saama.

Aivo Tamm mõisteti süüdi Jõgeva Maakohtu 17.10.2005.a otsusega KarS § 118 p.1, p.2järgi ja karistati 4aasta 4 kuu 28-päevase vangistusega, kohustades koheselt ära kandma 4 kuud vangistust ja vangistuse ülejäänud osas rakendada tingimisi karistust.

Tartu Ringkonnakohtu otsusega 15.03.2006 määrati reaalselt ärakandmisele kogu vangistus-4 aastat 4 kuud 28 päeva. Karistuse kandmise aega arvestatakse alates 10.juulist 2006.a.

Aivo Tamm on esitanud avalduse tema vabastamiseks elektroonilise järelevalve alla.

Tartu Vangla iseloomustusest nähtub, et Aivo Tamm on mõistnud, et alkohol on tema puhul riskiteguriks, ta on motiveeritud alkoholi tarvitamisest täielikult loobuma. Omab töölkäimise harjumust ja kogemust. Vabanemisel majanduslik toimetulek hea. Peresuhted head ja toetavad, motiveeritud koostööks kriminaalhooldajaga. Käitumine vanglas eeskujulik.

Kriminaalhooldaja ettepanek on vabastada Aivo Tamm elektroonilise järelevalve alla. Vabaduses on olemas elukoht- endises elukohas ja koos oma perega. Seal on olemas elektroonilise valve kohaldamise tingimused. On garanteeritud töökoht endise tööandja juures, kus töötas 5 aastat. Tööandja ei näe probleemi seoses elektroonilise järelevalve seadmega. Kriminaalse taustaga sõpru ei ole.

Kohtuistungil A.Tamm andis seletuse, et ta tegi otsuse täielikult alkoholist loobuda juba enne kohut. Endine tööandja võtab ta tööle ja elama läheb tagasi endisesse elukohta. A.Tamm ei näe, et vabaduses võiks tal veel alkoholiga probleeme tekkida, alkoholita on võimalik hakkama saada.

Prokurör ennetähtaegset vabanemist ei toeta. On olemas küll positiivsed sisulised asjaolu, kuid domineerima jääb negatiivne, mis on seotud kuriteo toimepanemise asjaoludega. Ärakantud karistuse osa 1/3 ei ole vastavuses kuriteo raskusega.

Kaitsja taotleb ennetähtaegset vabastamist. Selle mehe koht ei ole vangla. Kaitsja on olukorraga kursis põhjalikult, kuna oli kaitsja ka kohtueelses ja kohtumenetluses. Vangla

iseloomustus on positiivne ja kriminaalhooldaja on toetanud vabastamist. Kaitsja ei nõustu, et teo asjaolud domineerivad positiivse üle. Teo eest on juba karistatud, nüüd tuleb vaadata tema elukohta, seotust tööga ja võimalikku resotsialiseerumist. Teo asjaolusid hindas juba maakohus ja määras karistuse tingimisi. Karistusest on üle poole kantud. Saatuslikuks sai alkohol. Esimest korda karistust kandvale isikule mõjub vangistus teisiti kui korduvalt karistatule. Ka elektrooniline järelevalve ei ole päris vabadus. Kohtul on võimalik panna lisakohustusi, et riski maandada.

Kohtu seisukohad

Aivo Tamm on toime pannud ja süüdi tunnistatud esimese astme kuriteo toimepanemises: KarS § 76 lg.2 p.1 kohaselt võib esimese astme kuriteo toimepanemises süüdimõistetud isiku katseajaga tingimisi enne tähtaega elektroonilise valve kohaldamisega vangistusest vabastada, kui süüdimõistetu on tegelikult ära kandnud vähemalt 1/2 mõistetud karistusajast. Käesolevaks ajaks on Aivo Tamm temale mõistetud karistusajast kandnud ära vähemalt ½, seisuga 28.10.08. 2 aastat 3 kuud 18 päeva, seega on täidetud seadusekohaselt nõutav vältimatu eeltingimus vangistusest ennetähtaegseks vabastamiseks.

KarS § 76 lg.3 järgi katseajaga tingimisi enne tähtaega vangistusest vabastamise otsustamisel arvestab kohus kuriteo toimepanemise asjaolusid, süüdimõistetu isikut, varasemat elukäiku ning käitumist karistuse kandmise ajal, samuti tema elutingimusi ja neid tagajärgi, mida võib süüdimõistetule kaasa tuua tingimisi enne tähtaega karistusest vabastamine.

Kohus on seisukohal, et Aivo Tamm*e vabastamine karistuse kandmiselt enne tähtaega tingimisi on põhjendatud.

Esmalt- Aivo Tamm ei ole ära kandnud mitte 1/3 karistusajast, vaid ½. Aivo Tamme puhul esinevad kõik formaalsed eeldused, et teda vabastada karistuse kandmiselt enne tähtaega pärast poole karistusaja ärakandmist, s.o. elektroonilise järelevalve alla. Kui seadusandja on pidanud põhimõtteliselt võimalikuks, et esimese astme kuriteo sooritanuid võib vabastada ka 1/2 karistusaja ärakandmise järel, siis sellega on ta tunnistanud, et on võimalik, et ½ karistusaja ärakandmisega saab ühiskonna õiglustunne rahuldatud, õigemini- saavad kaitstud õiguskorra huvid (KarS § 56 lg.1 sõnastuses). Kohus lähtub ennetähtaegse vabastamise karistamise eesmärkidest- eesmärgist mõjutada isikut edaspidi hoiduma uute süütegude toimepanemisest. A.Tamm kannab karistust oma ainsa toimepandud kuriteo eest ja kohtu kasutuses oleva materjali hulgas pole ühtki märki, mille põhjal võiks arvata, et tema kuritegude toimepanemine kordub. See tähendab, et ei ole kuritegelikku poolt käitumismustrit, mis võiks tema vabanemise järel soodustada uute kuritegude toimepanemist. Senise ärakantud vangistuse põhjal on võimalik öelda, et karistuse eesmärk on Aivo Tamme puhul täidetud: vangla pädevad ametiisikud on näinud eeldusi A.Tamme vabastamiseks ja tal puuduvad ka distsiplinaarkaristused, käitumine on olnud vangistuses eeskujulik. Olukorras, kus uute kuritegude või muu õigusvastase käitumise riski pole, tuleks tunnistada, et isiku vangistus jätkub kättemaksu eesmärgil. Seda ei pea kohus õigeks. Kui uue kuriteo enam pole, kuid vangistus jätkub, siis jääks vastuseta küsimus sellest- mis on vangistuse edasise jätkamise eesmärk.

Nii A.Tamme lähedased vabaduses kui ka tööandja, kes tunnevad A.Tamme pikemat aega, on veendunud Aivo Tamme vabastamise põhjendatuses, s.t. nende usaldus tema vastu pole kadunud. Vanglaametnikud on hinnanud motivatsiooni ja sisemist valmisolekut õiguskuulekaks eluks Aivo Tamme puhul kõrgeks.

Kohus leiab, et A.Tamme käitumine vangistuses ja muud KarS § 76 lg.3 asjaolud on ülekaalukalt positiivsed, mistõttu Aivo Tamm*e enne tähtaega vabastamine tingimisi elektroonilise järelevalve alla, allutades ta kriminaalhooldusele, on põhjendatud. Määruse tegemisel juhindus kohus KrMS § 426 lg-st 1, § 432 lg-st 3, § 75-st , §-st 76, § 75¹.

Kohtunik Ülle Raag